EESC info
European Economic and Social Committee
A bridge between Europe and organised civil society

July 2024 | CS

Pohled z místní perspektivy – ?tvrtá ?ada, díl šestý: Evropa si musí ur?it další sm?r vývoje své správy ekonomických záležitostí

Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) vás vítá při poslechu svého podcastu Pohled z místní perspektivy. V tomto díle se zaměříme na složité aspekty správy ekonomických záležitostí a na problémy, které přináší současná hospodářská situace v Evropě. Budeme se zabývat tím, nakolik jsou členské státy EU v souvislosti se správou ekonomických záležitostí zajedno a jaká těžká rozhodnutí bude muset Evropa učinit, aby svou ekonomiku přizpůsobila potřebám 21. století.

Našimi hosty jsou **Luca Jahier**, který stál v minulosti v čele EHSV a nyní předsedá jeho interní skupině Evropský semestr, dále pak **Margarida Marques**, poslankyně Evropského parlamentu z Pokrokové aliance socialistů a demokratů, **Maria Demertzis**, vedoucí výzkumná pracovnice analytického střediska Bruegel, a **Maria Tadeo**, korespondentka v Bruselu. (tk)

This page is also available in:

- ES
- BG
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR
- EL
- GA
- HR

ÚVODNÍK

Úvodník

Potřebujeme Evropu, která si váží názorů mladých lidí

Nově zvolení poslanci Evropského parlamentu se v červenci poprvé sejdou na plenárním zasedání. Přestože si prodemokratické frakce udržely po červnových volbách většinu, vzestup krajně pravicových a euroskeptických sil je znepokojivý. Konstatovat lze také rostoucí přitažlivost krajně pravicových stran pro mladou generaci, která zjevně není vůči tomuto trendu imunní. Je nejvyšší čas, aby demokratické síly převzaly odpovědnost, spolupracovaly a jednoznačně se zasadily o silnou Evropu, která si názorů mladých lidí váží.

Chce-li být EU odolná, udržitelná a jít s dobou, pak musí do tvorby svých politik zapojit mladé lidi. Musíme udělat vše pro to, aby se názory mladých lidí jasně odrážely v závazcích přijatých na úrovni EU. Na názoru mladých lidí by nemělo záležet jen při volbách: EHSV je zastáncem toho, aby mladí lidé mohli systematicky a pravidelně vyjadřovat své názory a postoje.

Jednou z priorit, které jsem si stanovil pro své funkční období, je zajistit, aby se mladí lidé – včetně těch z kandidátských zemí – mohli zapojit do činnosti EHSV. V květnu 2024 se tak EHSV stal první

institucí EU, která v souvislosti se svými politickými doporučeními zavedla ověřování dopadu předpisů na mladé lidi. Jde o nástroj, který má zajistit, aby předkládané návrhy byly pro mladé lidi přínosné. Tím, že naše stanoviska podrobujeme tomuto ověřování, se snažíme docílit toho, aby se postoje mladých lidí promítly do jednotlivých opatření, aby byly zohledněny důsledky pro mladé lidi a aby se zmírnil případný negativní dopad, který by tato opatření na ně mohla mít.

Než jsme toto ověřování dopadu předpisů na mladé lidi zavedli, spustili jsme pilotní projekt a vyzkoušeli, jak bude ověřování fungovat v praxi. Spolupracovali jsme při tom s mladými lidmi z celé EU i dalších zemí, kteří se účastnili našich jednání a pomáhali při přípravě stanovisek. Bylo úžasné pozorovat, s jakým nadšením a nasazením se pustili do své práce a s jakými skvělými a fundovanými nápady přišli. Následně se zájemci mohli přihlásit do našeho oficiálního ověřování dopadu předpisů na mladé lidi. Uzávěrka přihlášek byla 30. června. Rád bych poděkoval všem zástupcům mládeže, kteří se zmíněného pilotního projektu zúčastnili, i členům skupiny Mládež v EHSV za jejich odhodlání dotáhnout tento projekt do zdárného konce.

Evropská unie mladé lidi potřebuje. Našeho příkladu by proto měly následovat i další orgány a instituce EU, a vytvořit tak Evropu, které na názorech mladých lidí záleží. Vzhledem k tomu, že příští měsíc bude znovu ustaven Evropský parlament a Evropská komise se připravuje na své další funkční období, které začne na podzim, bude EHSV i nadále prosazovat, aby EU více investovala do mladých lidí. Je totiž načase udělat v tomto směru zase další krok!

Na prahu léta bych rád využil této příležitosti a upřímně poděkoval všem svým kolegům, kteří se zasloužili o to, že náš Výbor dosáhl dalšího významného milníku.

Oliver RÖPKE

předseda EHSV

POZNAMENEJTE SI

12. července 2024

Nikoho neopomenout: Evropský závazek v oblasti boje proti vzácným onemocněním

15. července 2024

Násilí na ženách coby otázka lidských práv

18. a 19. září 2024

plenární zasedání EHSV

K V?CI

Ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi je nástroj, jehož cílem je zajistit větší zapojení mladých lidí do tvorby politik. Jelikož byl právě ukončen proces předkládání žádostí o zapojení do ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi v rámci EHSV, přizvali jsme předsedkyni skupiny Mládež v EHSV Katrīnu Leitāne, aby nám vysvětlila, co tento postup přinese mládežnickým organizacím, jež byly vybrány k zapojení do činnosti EHSV.

EHSV DO SVÉ ?INNOSTI ZAPOJÍ ZÁSTUPCE MLÁDEŽE

Katrīna Leitāne, předsedkyně skupiny Mládež v EHSV

Zájmy mladých lidí jsou celosvětově v rámci tvorby politik málo zastoupeny. Mladí lidé jsou však připraveni, ochotni a schopni se na tvorbě politik podílet. Díky začlenění hlediska mladých lidí do přípravy dokumentů EHSV budou politiky EU reprezentativnější a odolnější. EHSV by jakožto instituce zastupující evropskou občanskou společnost měl být hlavním institucionálním mluvčím hájícím zájmy mladých lidí.

EHSV se již několik let zabývá tím, jak lépe začlenit názory mladých Evropanů do své práce a do rozhodovacího procesu EU. Před rokem byla zřízena skupina Mládež v EHSV, jejímž úkolem je zapojení mládeže formalizovat. V září 2022 EHSV zveřejnil stanovisko *Ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi* a stal se tak první unijní institucí, která se zavázala, že bude ověřování provádět v praxi. V dubnu 2024 EHSV v tomto ohledu učinil další zásadní krok – schválil metodiku pro **ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi**.

Toto ověřování dopadu má posílit účast mladých lidí na tvorbě politik a začleňování problematiky mládeže do jednotlivých politik. V jeho rámci se provádějí konzultace, posouzení dopadů a zmírňující opatření. Co se EHSV týče, zástupci mládeže budou spolupracovat se členy na přípravě vybraných stanovisek. Konkrétně se zástupci mládeže budou účastnit schůzí a slyšení, vypracovávat písemné příspěvky a případně monitorovat, jak jsou stanoviska zohledňována. Za všechny zúčastněné mládežnické organizace bude do přípravy jednoho stanoviska zapojen vždy jeden zástupce mládeže.

Tato iniciativa je v současné době ve fázi provádění. V červnu letošního roku proběhla otevřená výzva k předkládání žádostí o účast určená mládežnickým organizacím. EHSV obdržel více než 100 přihlášek. Způsobilé mládežnické organizace budou pravidelně informovány o nových připravovaných stanoviscích a budou dotazovány, zda by se chtěly zapojit do práce na některém z nich. Konečné rozhodnutí, která stanoviska EHSV budou předmětem ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi, přísluší předsednictvům sekcí a CCMI.

Tuto metodiku připravila skupina Mládež v EHSV na základě zkušeností získaných v rámci velmi úspěšného pilotního projektu. Každá sekce EHSV a CCMI vybrala jedno stanovisko a s úspěchem zapojila celkem 20 zástupců mládeže. Škála témat těchto stanovisek byla pestrá, od evropského semestru až po obranu demokracie.

Skupina Mládež v EHSV se snaží najít nejlepší způsob, jak mládežnické organizace smysluplně zapojit. Dalším krokem je začít tuto iniciativu uvádět do praxe a pravidelně ji přezkoumávat a zlepšovat.

V případě zájmu o další informace navštivte naši webovou stránku EU Youth Test at the EESC (Ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi v EHSV) nebo se obraťte na sekretariát na adrese youtheesc@eesc.europa.eu.

VZÁCNÝ HOST

Při sbližování Albánie a EU budou hrát nesmírně důležitou úlohu tamní mladí lidé. Jejich touha vzít budoucnost své země do vlastních rukou a nadšení pro EU však často neodpovídají prostředkům, jež mají k dispozici a které by jim umožnily se výrazněji zapojit do různých programů a projektů a podílet se na rozhodování. Podle výkonné ředitelky albánského Národního kongresu mládeže **Dafiny Peci**, která je tentokrát naším **vzácným hostem**, je zapotřebí všechny zainteresované strany náležitě koordinovat a zaměřit se přitom především na mladé lidi.

Dafina Peci, která po dva roky zastávala funkci předsedkyně albánského Národního kongresu mládeže, se v roce 2016 stala jeho výkonnou ředitelkou. Od roku 2017 rovněž přednáší na katedře politologie Univerzity v Tiraně. V minulosti byla členkou pracovní skupiny, která stála u zrodu Regionální kanceláře pro spolupráci mládeže, a následně v řídicím výboru této kanceláře zastupovala Albánii a působila jako zástupkyně mládeže v její správní radě. Má bakalářský titul v oboru politologie a mezinárodní vztahy a magisterský titul v oboru regionální politika a bezpečnost. Absolvovala rovněž postgraduální studium, během nějž se zaměřila na zajištění bezpečnosti po konfliktech, budování míru a mediační instituce.

CESTA ALBÁNIE KE ?LENSTVÍ V EU: NAVÁZÁNÍ PARTNERSTVÍ S MLADÝMI LIDMI A OB?ANSKOU SPOLE?NOSTÍ JE NUTNOSTÍ

Dafina Peci, výkonná ředitelka albánského Národního kongresu mládeže

Mladí lidé jsou jako spolupracovníci důležití právě v této chvíli, nejen jako budoucí lídři. Jejich elán, představivost a vůle dovést skvělé nápady až do konce jsou pro vzestup společnosti nepostradatelné. Aktivní zapojení mládeže podporuje demokratické hodnoty. sociální pokrok a osobní růst. Ti, kdo rozhodují, se tak z první ruky dozvídají, jaké problémy vyžadují jejich pozornost.

Mladí lidé v Albánii jsou zapálení pro integraci do EU, jejich nadšení ale není podpořeno patřičnými informacemi, znalostmi ani prostředky, jak se zapojit.

Albánie by mohla hodně získat, pokud se budou mladí lidé moci smysluplně zapojit do různých programů a projektů. Mladým Albáncům a Albánkám to pomůže vyjadřovat jejich potřeby a priority a podnikat kroky k zavedení změn, které si přejí.

Trvající spolupráce albánského Národního kongresu mládeže s mladými lidmi se z velké části zaměřuje na pochopení, do jaké míry se díky aktivismu občanské společnosti a zapojení mládeže změnila celá společnost. V zájmu posílení činnosti a zapojení mladých lidí do procesu integrace Albánie do EU je naprosto nezbytné, abychom seriózně přemýšleli o dosud získaných poznatcích – od silných partnerství, která upřednostňují mladé lidi, přes investování do mladých lidí jako cenného aktiva, až po podporu větší součinnosti mezi všemi příslušnými zúčastněnými stranami. Myslím si, že to je zcela zásadní.

Navázání partnerství s mladými lidmi a občanskou společností s cílem pokročit v procesu integrace Albánie do EU

Mladí lidé jsou nejen naší skutečnou nadějí, ale také hlavními hybateli změn, kteří Albánii pomáhají se posunout kupředu nejen pokud jde o lepší budoucnost, ale i o co nejlepší přítomnost. Mají odvahu, ideály a vůli uvést v život i ty nejméně snadné představy. Dospívající, kteří se aktivně podílejí na životě společnosti, nejen posilují svůj osobní a sociální růst, ale také podporují demokratičtější společnost a poskytují těm, kteří mají pravomoc rozhodovat, cenný náhled na celou řadu otázek a trendů, jež je nutné řešit. Posílení postavení mladých lidí a jejich zapojení pomocí smysluplné účasti na činnostech a v programech, které se zabývají jejich potřebami a cíli, by pro Albánii bylo velice přínosné.

Zapojení je nejen základním lidským právem, ale rovněž praktickým způsobem, jak podpořit aktivní občanství pro všechny. Ačkoli jsou účast ve volbách jako volič nebo jako kandidát stěžejními prvky demokratické angažovanosti, zahrnuje zapojení mládeže do běžného života více než jen tyto činnosti. Předpokladem aktivního občanství je mimo jiné mít právo a příležitosti se zapojit, ale také mít prostředky, prostor, nástroje a v případě potřeby finanční podporu, abychom mohli ovlivňovat proces rozhodování a účastnit se akcí a činností, které posilují společnost a jsou jí oporou a které zvyšují její odolnost.

V tomto smyslu má rozšíření sítí organizací občanské společnosti zásadní význam pro zajištění dalších míst, kde bude možné zapojit mladé lidi a posílit jejich postavení. Organizace občanské společnosti mohou přicházet s osvědčenými postupy, učit se jedna od druhé, vyměňovat si informace a objevovat nové nápady díky spolupráci, budování sítí a vytváření synergií. Kromě toho jim to umožňuje vyčlenit dodatečné finanční prostředky na opory jejich společné práce a koordinovat politiky a programy. Organizace občanské společnosti svou prací posilují postavení mladých lidí, což také pomáhá posílit zastoupení a účast skupin mládeže ve společnosti.

Doufám, že k tomu, aby se využil potenciál a inovace, které mohou albánské společnosti přinést mladí lidé vytyčením cesty pro sociální, kulturní a hospodářský růst, dostane toto rozšíření konečnou podobu a stane

se odrazovým můstkem pro aktivismus mládeže a občanské společnosti.

Jsme teprve na začátku cesty, která si vyžádá mnoho úsilí a povede ke zvýšení smysluplné aktivní účasti mladých lidí, jejich zastoupení a posílení vedoucího postavení ve společnosti. Zapojení mladých lidí by mělo obnášet i vytváření a upřednostňování míst, kde by měli přístup k informacím a příležitosti k dialogu a sdílení znalostí s vrstevníky, zúčastněnými stranami a těmi, kdo mají pravomoc rozhodovat.

OTÁZKA PRO…

Téměř polovina stáží v EU je neplacená. Řada stážistů je přitom v rámci fiktivních stáží zneužívána jako levná pracovní síla bez nároku na sociální ochranu či dalších práv. Nedávný návrh Evropské komise na zlepšení kvality stáží v EU sice představuje krok správným směrem, kritici mu však vyčítají, že nejde dostatečně daleko. Požádali jsme tedy zpravodajku stanoviska Směrnice o stážích a posílený rámec kvality stáží **Nicolettu Merlo**, aby nám přiblížila, jak se k návrhu Komise staví EHSV a jak lze podle něj kvalitu stáží zlepšit a zajistit, aby je mohli využívat všichni, a nikoli pouze mladí lidé, kteří si to mohou dovolit.

SKONCUJME S VYKO?IS?OVÁNÍM STÁŽIST?

Nicoletta Merlo

Díky stážím se mohou mladí lidé seznámit se světem práce a teoreticky i prakticky se připravit na určitou profesi. Těchto příležitostí po celé Evropě výrazně přibylo, mj. v souvislosti se zavedením evropského systému záruk pro mladé lidi. V roce 2014 pak Rada zveřejnila doporučení k rámci kvality stáží, v němž členským státům poskytla užitečné pokyny k využívání tohoto nástroje.

Časem však začaly být v systému stáží uplatňovány nekalé a neregulérní postupy a mladí stážisté začali být stále častěji vykořisťováni jakožto levná pracovní síla nahrazující řádné zaměstnance, která nemá nárok na odpovídající zabezpečení ani sociální ochranu.

EHSV tudíž vítá, že má Evropská komise v úmyslu vylepšit v celoevropském měřítku rámec kvality stáží, zejména co se týče posílení složky vzdělávání a odborné přípravy a zamezení zneužívání stáží.

Oba návrhy, které Komise za tímto účelem předložila – jde o aktualizované doporučení Rady a směrnici –, se však zabývají jen některými aspekty a mají určité problematické stránky:

- Týkají se bez rozdílu všech forem stáží a náležit? nezohled?ují odlišnosti mezi jednotlivými druhy stáží a jejich cíli a ú?ely využití v ?lenských státech.
- Mimoto nezahrnují nezbytná opat?ení, která by již v p?edstihu umožnila zneužívání stáží zamezit, ani závazné p?edpisy ke zvýšení norem kvality.
- Návrh sm?rnice se pak vztahuje pouze na stážisty, kte?í jsou považováni za pracovníky nebo jsou v pracovním pom?ru, což platí v mén? než polovin? ?lenských stát?. Sm?rnice je tak zam??ena jen na omezený okruh osob a m?že se stát, že nep?inese o?ekávané výsledky.

V zájmu zlepšení kvality stáží je podle mě v první řadě zapotřebí stanovit pro každý druh stáží minimální kritéria kvality, aby se možnost jejich využití předem lépe vymezila. V rámci těchto kritérií je třeba poskytnout základní záruky, položit silný důraz na odbornou přípravu a dát najevo odhodlání skoncovat prostřednictvím vhodných opatření – mj. rozsáhlejším prováděním kontrol – s jakýmkoli zneužíváním stáží.

Kromě toho je nutné zcela eliminovat neplacené stáže, aby si tak mohli všichni dovolit tuto praxi absolvovat. V tomto ohledu sice nelze hovořit o „mzdě“ v obvyklém slova smyslu, neboť stážisté zpravidla nejsou bráni jako pracovníci a stáže nejsou považovány za zaměstnanecký poměr, měl by však být zaveden povinný příspěvek, který by byl nejen úměrný úkolům a povinnostem stážisty, ale zohledňoval by také náklady, jež mu v souvislosti s účastí na stáži vzniknou.

Dále pak je třeba podstatněji zohlednit úlohu, kterou mohou při provádění daných předpisů na vnitrostátní úrovni a při monitorování a kontrole využívání tohoto nástroje sehrát sociální partneři.

NEW PUBLICATIONS

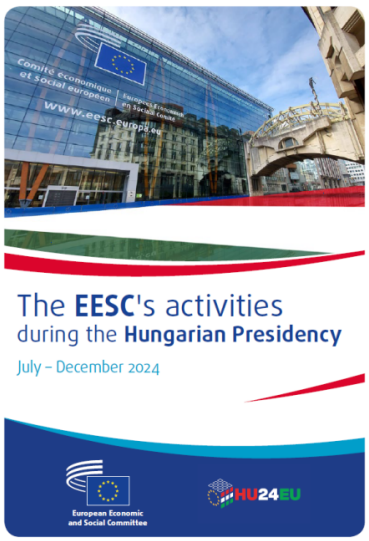

EHSV vydává brožuru o svých aktivitách b?hem ma?arského p?edsednictví Rady EU

Maďarsko se 1. července ujalo předsednictví Rady EU a převzalo v Evropě důležitou funkci kormidelníka.

V době politických změn v důsledku voleb do Evropského parlamentu by EHSV chtěl být pro maďarské předsednictví odpovědným partnerem a hrát v nadcházejícím legislativním cyklu určující roli při utváření některých politických priorit.

Na žádost maďarského předsednictví vypracuje 10 průzkumných stanovisek. Více se dozvíte v nové brožuře EHSV, kde je také přehled maďarských členů EHSV a organizací, které zastupují. (cw)

NOVINKY Z EHSV

Mládež v EU st?edem zájmu: pr?kopnická iniciativa Výboru „Ov??ování dopadu p?edpis? EU na mladé lidi“ dostává spád

EHSV zdůraznil, že je důležité zohledňovat v politikách EU hledisko mládeže, a naléhavě vyzval mládežnické organizace, aby se zapojily do iniciativy EHSV v oblasti ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi, jejímž cílem je více prosazovat názory mladých lidí při tvorbě politik.

Ve své nedávné výzvě k podávání přihlášek vyzval mládežnické organizace, aby se ucházely o účast na této jeho iniciativě, a to do 30. června 2024. Vybrané organizace si ze stanovisek EHSV vyberou ta, která by chtěly ovlivnit, a jejich zástupci se budou účastnit schůzí a slyšení a předloží na nich písemné příspěvky. Způsobilé organizace musí mít demokratický základ, musí dodržovat zásady Evropské úmluvy o lidských právech a jejich činnost nebo rozhodovací orgány musí řídit mladí lidé.

V uplynulém roce EHSV testoval pilotní fázi této iniciativy a umožnil zástupcům mládeže ze všech koutů Evropy, aby se zapojili do diskusí o významných otázkách, jako je demokracie, společná zemědělská politika a zapojení mladých lidí z EU a Spojeného království. Jelikož byla pilotní fáze úspěšná, byl tento projekt zaveden jako trvalý nástroj a EHSV vyzývá ostatní orgány a instituce EU, aby přijaly podobná opatření.

V rozpravě na nedávném plenárním zasedání projevili zástupci mládeže s touto iniciativou spokojenost, jelikož je zapojuje i do jiných témat, než je tradiční mládežnická problematika, například do otázek týkajících se klimatické krize.

Předseda EHSV **Oliver Röpke** označil tuto iniciativu za klíčový politický závazek a podtrhl nutnost trvalého zapojení mladých lidí do rozhodovacího procesu EU. Poznamenal, že volby by neměly být jedinou příležitostí, kdy se mládeži věnuje pozornost, a že iniciativa „Ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi“ umožní, aby se k politikám EU mohli vyjadřovat pravidelně.

Předsedkyně skupiny ad hoc Mládež v EHSV **Katrīna Leitāne** poukázala na pokrok, kterého bylo dosaženo při zohledňování názorů mladých lidí v rozhodovacím procesu EU, a poznamenala, že iniciativa „Ověřování dopadu předpisů EU na mladé lidi“ je „živým“ dokumentem, který bude v závislosti na získaných zkušenostech odpovídajícím způsobem aktualizován. Místopředseda Evropského fóra mládeže**Elias Dray** vyslovil EHSV uznání za jeho průkopnickou činnost a vyzval mládežnické organizace, aby se k iniciativě připojily a zajistily tak, že jejich postoje budou mít vliv na budoucí stanoviska EHSV.

Plenárního zasedání EHSV se účastnila i albánská ministryně pro mládež a děti **Bora Muzhaqi**. Její země se snaží jít v oblasti politiky mládeže příkladem a ukázat, že je nesmírně důležité mít v politice lidi, kteří jsou příslušní výhradně pro problematiku mládeže. „Jsem pevně přesvědčena, že tím, co pro mladé lidi a spolu s nimi v současné době činíme, připravujeme naši mládež na budoucnost. Pomáháme mladým lidem, aby se dostali do vedoucích pozic a zajistili, že jejich generace bude moci převzít udržitelnou a ekologicky rozmanitou planetu."

EHSV má s Albánií vynikající pracovní vztahy, které jsou dokladem toho, že nadnárodní partnerství hraje při podpoře účasti mládeže na všech úrovních správy věcí veřejných klíčovou roli.

EHSV se ověřováním dopadu předpisů EU na mladé lidi zabývá již od září 2022, kdy k této problematice přijal stanovisko. Neutuchající úsilí EHSV, včetně jeho každoroční akce „Vaše Evropa, váš názor", je dalším dokladem toho, že je odhodlán posílit účast mladých lidí na rozhodovacím procesu EU.

Doporučení z letošního ročníku, který se konal v březnu, jsou určena příštím vedoucím představitelům EU a jsou k dispozici online. (ks)

Evropané se hodlají spole?n? postavit nenávisti, která se ší?í Evropou

S tím, jak se děsivým tempem množí nenávistné verbální projevy a zločiny z nenávisti, spojuje občanská společnost síly s občany a institucemi a společně se staví proti všem formám nenávisti, aby dali najevo, že nenávist nemá v EU místo.

EHSV se připojuje k obraně EU proti nenávisti, která narostla alarmujícím způsobem do stavu, kdy čím dál častěji dochází k útokům na skupiny i jednotlivce z důvodu víry, rasového či etnického původu, genderové příslušnosti, sexuální orientace nebo politického přesvědčení.

EHSV se společně s občany a institucemi zavazuje učinit více proti nenávisti online i offline, jak zaznělo v diskusi na vysoké úrovni na jeho květnovém plenárním zasedání. Během něj bylo přijato stanovisko Stop nenávisti: Evropa je ve svém postoji jednotná, v němž EHSV odmítá všechny formy nenávisti a vítá sdělení Evropské komise k témuž tématu.

„Bojovat proti nenávisti je povinností každého z nás," uvedl předseda EHSV **Oliver Röpke** na úvod diskuse na plenárním zasedání EHSV. „Efektivně lze nenávist potírat pouze společně – s pomocí politiků, občanské společnosti i občanů. Jedině spolu a pomocí dialogu můžeme zvítězit a přemoci rostoucí nepřátelství v naší společnosti, které reálně ohrožuje naši demokracii."

Do diskuse se zapojili přední představitelé Evropské komise a belgické vlády i zástupci občanů a organizací občanské společnosti (mj. ILGA-Europe a Evropské sítě proti rasismu (ENAR)), kteří poukázali na rostoucí výskyt nenávisti a násilí.

Nedávné útoky na politické představitele odkryly hluboké příkopy mezi lidmi v Evropě. Data dokládají dvojnásobné množství protimuslimských a antisemitských výroků v roce 2023. Obvyklými cíli jsou LGBTQIA+, lidé afrického původu a migranti. Na síle nabírá také misogynie. Jak dokládá nedávná studie online zpráv v EU, od počátku roku 2023 došlo ke 30% nárůstu toxicity nenávistných projevů.

Sdělení Komise Stop nenávisti: Evropa je ve svém postoji jednotná vyzývá k obraně proti nenávisti a otevřené podpoře tolerance a respektu.

„Hodnoty zakotvené ve Smlouvě o EU jasně zakazují zločiny z nenávisti a nenávistné verbální projevy. Oba tyto jevy bohužel v poslední době zesilují," uvedla místopředsedkyně Komise pro demokracii a demografii **Dubravka Šuica**.

EHSV ve svém stanovisku vyzval EU, aby nenávist založenou na kterémkoli chráněném charakteristickém rysu člověka řešila komplexně a totožně postupovala v boji „proti všem typům nenávisti". (ll)

Úsp?ch z roku 2004 p?ipravuje p?du pro budoucí rozší?ení EU

Na květnovém plenárním zasedání projednal Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) zkušenosti z rozšíření EU v roce 2004. Vzhledem ke geopolitické a bezpečnostní situaci je další rozšíření pro Evropu o to naléhavějším úkolem.

Na plenárním zasedání věnovaném velkému rozšíření, které proběhlo v roce 2004, vystoupili v EHSV významní účastníci tehdejších jednání. Byli mezi nimi bývalý polský státní tajemník pro evropské záležitosti **Jarosław Pietras**, generální tajemník Nadace pro evropská progresivní studia **László Andor** z Maďarska a bývalý evropský komisař pro rozšíření **Štefan Füle** z Česka.

Diskutující zdůraznili, že EU – jež teprve nedávno obnovila svůj zájem na dalším rozšíření – musí kandidátským zemím nabídnout jasný plán přistoupení. Necháme-li je čekat přede dveřmi příliš dlouho, může proces rozšíření pozbýt důvěryhodnost.

Předseda EHSV **Oliver Röpke** k tomu řekl: „20leté výročí není jen významný milník, nýbrž také trvalý úspěch procesu rozšíření EU, k níž se chtějí připojit i další země."

Jarosław Pietras doplnil: „Rozšíření je obousměrný transformační proces, který je přínosem nejen pro kandidátské země, ale také pro členské státy EU."

Štefan Füle, který je dnes předsedou pracovní skupiny pro rozšíření EU Centra pro evropskou politiku, pak zdůraznil, že „musíme jak kandidátské země, tak členské státy EU připravit na novou vlnu rozšíření."

Tinatin Akhvlediani, vědecká pracovnice oddělení pro zahraniční politiku v Centru pro evropská politická studia, poukázala na ekonomické aspekty rozšíření s tím, že kandidátské země byly tehdy finančně slabé. Hlavním motivem k dalšímu rozšiřování je dnes nicméně bezpečnost.

Jak uvedl **László Andor**, při rozšíření v roce 2004 byl jedním z nedostatků právní stát a EU se nepodařilo vytvořit správné nástroje, jak problém napravit. Nedávno proto byla zřízena podmíněnost dodržováním zásad právního státu.

EHSV uspořádá v září tohoto roku summit občanské společnosti na téma rozšíření a poprvé v historii pozve k účasti na plenárním zasedání zástupce všech kandidátských zemí.

Klí?em k úsp?šnému rozší?ení EU je silná a inkluzivní politika soudržnosti

EHSV přijal na svém květnovém plenárním zasedání dvě stanoviska, v nichž zdůraznil zásadní úlohu politiky soudržnosti – která je primárním nástrojem EU pro financování regionálního rozvoje – při budoucím rozšiřování. Výbor mimo jiné vyzval k tomu, aby byly do přístupových smluv začleněny nástroje pro zajištění dodržování pravidel, které by řešily případné problémy po přistoupení, jako je emigrace nebo otázky právního státu.

EHSV ve svém novém souboru doporučení zdůraznil význam integrace a podtrhl, že je důležité, aby organizace občanské společnosti měly silnější postavení, díky čemuž by mohly účinně využívat finanční prostředky na soudržnost. Úspěch politiky soudržnosti se měří výsledky v jednotlivých územních celcích a v sociální oblasti, nikoli pouze hospodářskými investicemi. Zásadní význam pro dosažení soudržnosti má posílení kapacit veřejné správy.

Během diskuse na plenárním zasedání, které se zúčastnila komisařka pro soudržnost a reformy **Elisa Ferreira** a předseda Evropského výboru regionů (VR) **Vasco Alves Cordeiro**, byl vyzdvižen význam předvstupní pomoci a posílení pozice organizací občanské společnosti.

Předseda EHSV **Oliver Röpke** a další řečníci pak položili důraz na skutečnost, že potřebujeme silnou politiku soudržnosti, která by řešila výzvy spojené s rozšířením EU a zabránila roztříštěnosti Unie. Přizpůsobení pomoci kandidátským regionům má zásadní význam pro mír a prosperitu, přičemž ke stěžejním doporučením patří posílení vzdělávání, zapojení organizací občanské společnosti a využívání zvláštních mechanismů pro země, jako je Ukrajina.

EHSV rovněž poukázal na širší dopady rozšíření na stávající členské státy a vyzdvihl, že je třeba zajistit další finanční prostředky pro postižené regiony. Devátá zpráva o soudržnosti vyzývá k přizpůsobení se novým výzvám prostřednictvím investic do malých a středních podniků, posílení místní správy a podpory spravedlivého přístupu k zaměstnání. Dynamická politika soudržnosti je zcela zásadní pro uvolnění hospodářského potenciálu EU a zajištění účinné integrace nových členských států. (tk)

V boji proti rakovin? musí mít nukleární medicína absolutní prioritu

Chceme-li pro všechny pacienty v Evropě zajistit rovný přístup k léčbě rakoviny, musí být pro Evropskou unii absolutní prioritou nukleární medicína a dodávky radioizotopů.

EU a členské státy by měly zajistit, že budou k dispozici prostředky na financování radiačních a jaderných technologií pro lékařské účely. Zároveň by měly intenzivněji spolupracovat za účelem odstranění regulačních překážek pro dodávky radioizotopů a snížit svou závislost na třetích zemích, co se týče surovin.

EHSV přijal za tímto účelem na květnovém plenárním zasedání stanovisko Evropský plán boje proti rakovině: zásadní faktory bezpečnosti dodávek radioizotopů určených pro lékařské účely, v němž zdůrazňuje, že v boji proti rakovině je nutné využít všech možných prostředků.

Zpravodajové **Alena Mastantuono** a **Philippe Charry** jsou pevně přesvědčeni, že jediným způsobem, jak lépe zabezpečit dodávky radioizotopů v Evropě a uspokojit rostoucí poptávku ze strany pacientů, je „učinit rázná politická rozhodnutí a zajistit náležitou regulaci“.

Každý rok se až 10 milionů evropských pacientů podrobí vyšetření pomocí zobrazovacích metod nukleární medicíny, které umožňují diagnostikovat různá onemocnění, například nádory nebo srdeční choroby. Radiační a jaderné technologie, které využívají radioizotopy, mají v boji proti rakovině zásadní význam, a to ve všech fázích péče, včetně včasného odhalení, diagnostiky, léčby a paliativní péče. (mp)

Boj s rakovinou pomocí o?kování

Vzhledem k počtu případů rakoviny a úmrtí na rakovinu v EU, který roste alarmujícím tempem, požaduje Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) tolik potřebná opatření k prevenci rakoviny, neboť u 40 % případů se uvádí, že jim lze předcházet.

Na svém květnovém plenárním zasedání přijal EHSV stanovisko, v němž uvítal návrh doporučení Rady o nádorových onemocněních, jimž lze předcházet očkováním, který předložila Evropská komise jako iniciativu navazující na Evropský plán boje proti rakovině (dále jen „plán boje proti rakovině“).

Stanovisko se zaměřuje na očkování proti lidským papilomavirům (HPV) a viru hepatitidy B (HBV), neboť očkováním lze předcházet několika druhům rakoviny způsobené těmito viry.

EHSV zdůrazňuje, že k motivování cílových skupin, aby se nechaly očkovat, jsou zapotřebí náležité informace, vzdělávání a komunikace. Vyzdvihuje též důležitou úlohu praktických, rodinných a školních lékařů v tomto snažení, na němž se podílejí též organizace občanské společnosti.

Zpravodajka stanoviska *Nádorová onemocnění, jimž lze předcházet očkováním* **Milena Angelova** uvedla: „Musíme bojovat se stigmaty a nepravdivými představami o očkování. Panuje například mylná představa, že očkování je určeno pouze mladým dívkám. Tak to však není. K vymýcení uvedených virů (HPV, HBV) musíme zapojit také chlapce a jejich rodiče.“ Očkovací látky musí být k dispozici pro každého.

Mimořádně důležité je „zvrátit trend skepticismu“, dodala spoluzpravodajka **Sára Felszeghi**. Boj proti zavádějícím informacím a dezinformacím je klíčovou součástí zvyšování zájmu o očkování.

EHSV žádá, abychom k boji proti rakovině zaujali komplexní přístup, jehož součástí bude dobře fungující a integrovaný systém prevence ve všech formách, včetně prevence primární (očkování, zdravý životní styl), sekundární (screening) a terciární (péče a rehabilitace).

Milena Angelova zopakovala, že „členské státy musí postupovat koordinovaněji a vyměňovat si osvědčené postupy“, což by mělo výrazně zvýšit účinnost boje proti rakovině i proočkovanost v EU. Je mimořádně důležité, aby prevence rakoviny byla chápána jako politická priorita. (sg)

Cíl EU v oblasti klimatu pro rok 2040 bude ur? ující pro dosažení nulových ?istých emisí do roku 2050

Evropská komise navrhla cíl snížit čisté emise skleníkových plynů o 90 % do roku 2040 a usilovat o dosažení klimatické neutrality do roku 2050. Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) na svém květnovém plenárním zasedání tento cíl podpořil a zdůraznil, že uvedené návrhy Komise jsou v souladu s vědeckými doporučeními omezit globální oteplování na 1,5 °C.

EHSV tímto vyjádřením podpory podtrhl, že bychom měli spravedlivým dílem přispět k celosvětovému úsilí v oblasti klimatu a současně zajistit konkurenceschopnost evropského průmyslu během přechodu na nízkouhlíkové hospodářství. Zpravodaj stanoviska *Cíl EU v oblasti klimatu pro rok 2040* **Teppo Säkkinen** zdůraznil, že je zapotřebí mít do roku 2040 bezuhlíkový elektrický systém, který by poháněl dekarbonizaci průmyslu, dopravy a budov, přičemž prosazuje snížení emisí prostřednictvím postupného ukončení používání fosilních paliv.

EHSV upozornil na to, že vzhledem k rizikům, jako jsou lesní požáry a škůdci, není dobré se až příliš spoléhat na pohlcování uhlíku – to by mělo zůstat v rovnováze se snižováním emisí. EU by se v další fázi své politiky v oblasti klimatu měla zaměřit na investice, budování silné ekonomiky, posílení energetické bezpečnosti a vytváření kvalitních pracovních míst. Klíčem k tomu je splnění cíle snížit emise o 55 % do roku 2030 a provedení právních předpisů „Fit for 55“.

EHSV předpokládá, že do roku 2040 bude odvětví výroby energie bezuhlíkové, po čemž bude následovat dekarbonizace vytápění a chlazení. Čistá a cenově dostupná energie má stěžejní význam pro dekarbonizaci průmyslu, budov a dopravy.

EHSV rovněž navrhl cíl snížení emisí pro zemědělsko-potravinářské odvětví, který by byl stanoven na základě dialogu se zemědělci a zúčastněnými stranami. Tento cíl by měl zajišťovat evropské potravinové zabezpečení a zohledňovat rozmanité přírodní podmínky napříč EU.

Pro dosažení cíle pro rok 2040 má zásadní význam podpora veřejnosti a zapojení zúčastněných stran. EHSV proto vyzývá k tomu, aby byl při stanovování cílů a tvorbě politik veden široký dialog, mj. i se sociálními partnery, občanskou společností a občany.

S ohledem na to, že EU připravuje k cíli pro rok 2040 svůj legislativní návrh, EHSV zdůrazňuje, že je třeba provést komplexní test konkurenceschopnosti ve vztahu k ostatním velkým ekonomikám s cílem udržet globální konkurenceschopnost a průmyslovou základnu Evropy a zároveň zachovat přísné environmentální a sociální normy. (ks)

Zachování dynamiky rozši?ování EU: ob?anská spole?nost se zasazuje o to, aby západní Balkán mohl t?žit z výhod díky postupné integraci

Dvacet let poté, co Slovinsko přistoupilo k EU, uspořádal Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) u příležitosti tohoto symbolického výročí setkání politických představitelů a zástupců občanské společnosti v Lublani. Výbor zde upozornil na základní přínosy členství v EU a znovu zdůraznil, že budoucnost západního Balkánu je v Evropské unii.

Konference s názvem Pokračování úspěšného příběhu rozšiřování EU – Výhody, z nichž by západní Balkán mohl těžit před přistoupením, kterou uspořádal EHSV v úzké spolupráci s Evropskou komisí a organizací Open Society Foundations – Western Balkans, se zaměřila na reformy nezbytné k dosažení pokroku na cestě k přistoupení a položila důraz i na to, jak důležité je dodržovat základní hodnoty EU.

Na konferenci vedle předsedy **Olivera Röpkeho** promluvila také slovinská ministryně zahraničních věcí **Tanja Fajon**, slovinský ministr práce **Luka Mesec** a generální tajemnice Rady pro regionální spolupráci **Majlinda Bregu**.

Jak zdůraznil předseda EHSV **Oliver Röpke**, „země západního Balkánu patří do EU. Až pak bude naše rodina EU úplná. Můžete se spolehnout na to, že se bude EHSV v tomto směru i nadále angažovat. V září například uspořádá ‚Summit občanské společnosti věnovaný rozšíření'."

Slovinská ministryně zahraničních věcí **Tanja Fajon** uvedla: „Domnívám se, že za současné geopolitické situace potřebujeme jedni druhé více než kdy jindy. V rámci tohoto procesu musí občanská společnost vyvíjet tlak na politiky a vládu, aby se snažili přiblížit EU."

Slovinský ministr práce, rodiny, sociálních věcí a rovných příležitostí **Luka Mesec** pak prohlásil: „Slovinsko a země západního Balkánu mají dlouhou společnou historii. Naším společným domovem je Evropská unie, takže budeme se slovinskou vládou pracovat na tom, abychom k ní těmto zemím usnadnili přístup." (mt)

EHSV spustil vým?nný program s národními hospodá?skými a sociálními radami z celé EU

EHSV zahájil nový program na posílení svých vztahů s národními hospodářskými a sociálními radami (HSR). Tato iniciativa má umožnit pravidelnější výměnu informací o prioritních tématech, plánovaných stanoviscích a zprávách a také o osvědčených postupech.

První taková výměna proběhla v březnu ve Francii, kam se **předsedkyně skupiny Mládež v EHSV Katrīna Leitāne** vydala na dvoudenní návštěvu Hospodářské, sociální a environmentální rady Francie, aby s jejími zástupci projednala názory na politiku mládeže. A co z této návštěvy vzešlo? Nové návrhy, jak záležitosti týkající se mládeže lépe prosazovat na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni a jak očekávání mládeže promítnout do veškeré činnosti EHSV. Zároveň šlo o ideální příležitost, jak navázat kontakty s novými partnery, kteří se stejnou problematikou zabývají v jiném členském státě.

O své dojmy z této pracovní návštěvy a plodné diskuse se členy Hospodářské, sociální a environmentální rady Francie se Katrīna Leitāne podělila v tomto videu.

Bližší informace o tomto výměnném programu naleznete na našich internetových stránkách.

V případě dotazů nebo potřeby jakýchkoli dalších informací, se prosím obraťte na sekretariát oddělení pro vztahy s národními HSR a občanskou společností (EESC-ESCS-relations@eesc.europa.eu).

NOVINKY ZE SKUPIN

Volby do Evropského parlamentu v roce 2024 jsou za námi, a je tedy nejvyšší ?as pustit se do realizace strategické agendy odpovídající budoucím výzvám

Stefano Mallia, předseda skupiny Zaměstnavatelé v Evropském hospodářském a sociálním výboru

Ačkoli rozruch, který vzbudily volby do Evropského parlamentu, pomalu utichá, je zřejmé, že žijeme v době převratných změn. Úspěch konzervativních stran zabránil drtivému vítězství krajní pravice. Přestože si strany střední pravice udržely svou pozici, nesmíme zapomínat na to, že krajní pravice bude mít v novém Evropském parlamentu větší vliv, což zkomplikuje hlasování o klíčových otázkách. Určitou představu jsme si

o tom mohli udělat již v loňském roce, kdy se ELS takřka podařilo vytvořit pravicovou blokační většinu a znemožnit přijetí nařízení o obnově přírody.

Podniky mají největší obavy v souvislosti se zajištěním pokroku v oblasti průmyslové politiky a hospodářské bezpečnosti, zejména pokud jde o technologie, kritické suroviny, polovodiče, elektrická vozidla, hospodářskou odolnost a celkovou konkurenceschopnost. Proto je nezbytné posílit jednotný trh a prostřednictvím skutečné unie kapitálových trhů podpořit soukromé investice. Bude toho však nově zvolený Parlament schopen?

Nezbývá nám nic jiného, než soutěžit soutěžit s globálními mocnostmi, jako jsou Čína a Spojené státy.

V roce 2008 vykázala eurozóna podobný hrubý domácí produkt jako Spojené státy. V případě eurozóny činil konkrétně (vyjádřeno v běžných cenách) 14,2 bilionu USD (13,1 bilionu EUR) oproti 14,8 bilionu USD (13,6 bilionu EUR) v případě Spojených států. O patnáct let později pak HDP eurozóny představuje jen něco málo přes 15 bilionů USD, zatímco HDP Spojených států se vyšplhal na 26,9 bilionu USD. Pokud by produktivita pěti největších evropských ekonomik – Německa, Velké Británie, Francie, Itálie a Španělska – rostla v letech 1997–2022 stejným tempem jako produktivita USA, byl by nyní průměrný HDP těchto zemí na obyvatele v paritě kupní síly o téměř 13 000 USD (12 000 EUR) vyšší. A to už nejsou zanedbatelná čísla.

Vzhledem ke kladné obchodní bilanci EU si řada lidí po mnoho let ani neuvědomila, že naše konkurenceschopnost je ohrožena. Spoléhali jsme na rovné podmínky na globálním trhu a mezinárodní řád založený na pravidlech a očekávali, že ostatní se zachovají stejně. Současný svět se však rychle mění, a EU tak musí zintenzivnit své úsilí a co nejrychleji reagovat na všechny varovné signály, které tak dlouho ignorovala. Doufejme, že nový Parlament nezabředne do stranických půtek a tomuto úkolu dostojí.

Evropské rady zam?stnanc? odpovídající budoucím pot?ebám: pro? je t?eba zm?nit p? íslušnou sm?rnici

skupina Zaměstnanci v EHSV

Ve velkých nadnárodních společnostech je v současné době činných přes 1 200 evropských rad zaměstnanců. Tyto orgány jsou důležitým nástrojem pro zajištění demokracie na pracovišti, jelikož mají právo obdržet od ústředního vedení společnosti informace o nadnárodních záležitostech a vyjadřovat se k nim. K uvedeným záležitostem patří současná hospodářská a finanční situace a pravděpodobný vývoj, pokud jde o pracovní místa, investice nebo nové pracovní metody. Evropské rady zaměstnanců nemají právo sjednávat dohody.

Význam těchto orgánů roste, neboť rozhodnutí společnosti jsou sice přijímána převážně v ústředí, avšak prováděna jsou v celé korporaci. Evropské rady zaměstnanců pomáhají zástupcům zaměstnanců, aby rozhodnutím společnosti lépe porozuměli. Řádné informování a konzultace mohou zároveň pomoci i vedení, a sice aby formulovalo svá rozhodnutí tak, že budou moci být hladce provedena ve všech zemích.

Z faktických podkladů však vyplývá, že stávající směrnice o evropské radě zaměstnanců (která pochází z roku 2009) a její provádění vykazuje závažné nedostatky. Zásadní je, že mnoho evropských rad zaměstnanců nemá možnost obrátit se v případě porušení jejich práv na soud. Analýza předchozích soudních řízení a rozhodnutí ukazuje, že panuje právní nejistota, zejména pokud jde o definice pojmů „informace“, „konzultace“, „nadnárodní“ a „důvěrnost“, jakož i o právo evropských rad zaměstnanců přizvat odborníky (např. právní pomoc nebo zástupce odborů). Mimoto zastaraly některé předpisy, které je třeba přizpůsobit současné globální situaci.

Společnosti a jejich pracovníci čelí mnohostranným výzvám: digitalizace, opatření proti změně klimatu, demografie, dovednosti. Související změny mohou být rušivé a mohou mít dopad na konkurenceschopnost společnosti, jakož i na sociální zabezpečení a produktivitu pracovníků. Vědecký výzkum dokazuje, že efektivní informování pracovníků, konzultace s nimi nebo právo jejich účasti na rozhodování zvyšují udržitelnost rozhodnutí podniků a jejich konkurenceschopnost, což zase naznačuje, že evropské rady zaměstnanců mohou hrát klíčovou roli při provádění spravedlivé transformace.

Revize příslušné směrnice je tudíž nezbytná k zajištění právní jistoty a řádného fungování evropských rad zaměstnanců. Rychlé a hladké provedení revize směrnice by mělo vyřešit stávající nedostatky a zajistit, aby evropské rady zaměstnanců odpovídaly budoucím potřebám. Stanovisko EHSV posuzuje návrh Komise a předkládá normotvůrcům řadu konkrétních návrhů, jak tuto směrnici dále zlepšit.

Zdraví musí být i v novém legislativním období jednou z hlavních priorit

skupina Organizace občanské společnosti

Zdravotničtí pracovníci a zástupci občanské společnosti vyzvali politické představitele, aby před přijetím jakýchkoli budoucích politik vždy nejprve posoudili jejich dopad z hlediska zdraví. I v novém legislativním období musí být podle nich v agendě EU a jednotlivých států věnována stěžejní pozornost „právu na zdraví“, což ostatně odpovídá požadavku, který na Konferenci o budoucnosti Evropy vyjádřili evropští občané.

Je zapotřebí lépe koordinovat a vzájemně sladit vnitrostátní a evropská opatření v oblasti zdraví, aby tak byl sektor zdravotnictví udržitelnější, dokázal odolat budoucím otřesům a zároveň zaručoval všem rovný přístup ke kvalitní zdravotní péči.

V tomto směru budou hrát klíčovou roli investice, prevence, technologické inovace a rané vzdělávání o otázkách zdraví, jak zaznělo na konferenci na téma Stav zdraví v EU, která se konala 4. června v Lutychu. Šlo o jednu z akcí v rámci belgického předsednictví Rady EU, kterou uspořádala skupina Organizace občanské společnosti v EHSV ve spolupráci s fakultní nemocnicí v Lutychu a nemocničním zařízením Hôpital de la Citadelle.

„Zdraví musí být i v novém legislativním období 2024–2029 jednou z hlavních strategických priorit nové Evropské komise, nového Evropského parlamentu a Rady,“ prohlásil předseda skupiny Organizace občanské společnosti **Séamus Boland**. Evropské orgány by měly uplatňovat přístup „jedno zdraví“, který umožňuje provázat zdravotní politiku s problematikou demografických změn, digitální a ekologické transformace, hospodářské bezpečnosti a průmyslové politiky.

Séamus Boland zdůraznil, že zdravotní politiku lze účinně provádět pouze tehdy, jsou-li zároveň zajištěny přístupné, přiměřené a kvalitní sociální služby a veřejné sociální politiky a je-li k dispozici dostatek náležitě vyškolených zdravotnických pracovníků. Upozornil rovněž, že v otázkách zdravotní péče musí být přímo zapojeny a plnit konkrétní úkoly organizace občanské společnosti, například sdružení pacientů. V této souvislosti uvedl: „V zájmu akceptace a úspěšné realizace evropských iniciativ a programů v oblasti zdraví je naprosto nezbytné vést transparentní, pravidelný a strukturovaný dialog s organizacemi občanské společnosti. K tomu, aby se na této činnosti mohly podílet, však tyto organizace potřebují stabilní a spolehlivý přísun finančních prostředků.“

Na konferenci byla probrána řada aspektů, které mají zcela zásadní význam pro posílení evropské zdravotní unie:

- d?sledné uplat?ování p?ístupu „jedno zdraví“,
- digitální inovace a jejich dopad v oblasti zdraví,
- zajišt?ní udržitelnosti a budoucí odolnosti zdravotnických systém? prost?ednictvím sociálních investic
- a celosv?tový boj proti nerovnostem v oblasti zdraví z pohledu evropské solidarity: p?íklad vzácných onemocn?ní.

Závěry a doporučení z konference budou zveřejněny na příslušných internetových stránkách.

Více se dozvíte v naší tiskové zprávě.

ZAM??ENO NA MLÁDEŽ

Jak Národní sdružení ve Francii vyd?lává na hlasování mladých

Christophe Préault, vedoucí redakce Touteleurope.eu

Ve volbách do Evropského parlamentu v roce 2024 rozmetalo krajně pravicové Národní shromáždění průzkumy nejlepším výsledkem ve své historii. Získalo též více než třetinu hlasů voličů mladších 35 let. Naším zvláštním hostem je Christophe Préault, vedoucí redakce Touteleurope.eu. Analyzuje úspěch Národního shromáždění a jeho lídra Jordana Bardelly, který pochází z pařížského předměstí, je mu sotva 28 let a vyznačuje se neutuchající přítomností na TikToku.

Ve volbách do Evropského parlamentu v červnu 2024 dosáhlo Národní shromáždění (NS) dosud nevídaného výsledku ziskem více než třetiny hlasů všech voličů (31,4 %). Krajně pravicová strana se dostala do čela téměř ve všech věkových a sociálně-profesních kategoriích, a zamíchala tak volebními kartami. Obzvláště to

platí pro mladé lidi, kde kandidátka Jordana Bardelly přilákala 32 % voličů ve věku 25–34 let a oproti volbám do Evropského parlamentu v roce 2019 si také o více než 10 procentních bodů (na 26 %) polepšila u věkové skupiny 18–24 let.

Tuto afinitu mladých k NS vysvětluje několik faktorů. Především je to osobnost Jordana Bardelly, jedničky na evropské kandidátce a předsedy strany, který je naprostým protikladem politika tradičního typu. Pro mladé je věrohodný a přímý, působí upřímně v prostředí, které je prostoupeno nedůvěrou v politiku. I jeho osobní příběh působí inspirativně: pochází ze střední třídy, vyrostl na pařížském předměstí (Seine-Saint-Denis), nechodil na prestižní univerzitu a nemá ani vysokoškolský diplom, jen maturitu. Oslovuje tak mládež z lidovějších vrstev, která si není jista svou budoucností a cítí se opomíjena, ba zapomenuta.

Tak výrazný úspěch u věkové skupiny 18–34 let plyne také z toho, že Jordan Bardella je mladý. Ve svých 28 letech má v malíku dorozumívací způsoby této generace a umí je dobře využívat. Není mimochodem bez zajímavosti, že v roce 2017 byl příkladem triumfující mládeže Emmanuel Macron, tehdy se ovšem jednalo o jinou společenskou vrstvu.

NS tak buduje politický kapitál na osobnosti svého lídra a image, kterou si pěstuje zejména na sociálních sítích. Jordan Bardella je neustále na TikToku, který má v jeho volební strategii důležité místo v době, kdy mladí lidé už nečerpají informace v klasických sdělovacích prostředcích. Bardellova popularita na TikToku tak nadále roste (1,6 milionu sledujících). Nemluví zde o reformě evropských smluv, o Ukrajině ani o Zelené dohodě, nic takového. Předvádí zde svůj každodenní život, přeje ke Dni matek, natáčí se v kanceláři a různě na cestách…surfuje na vlnách módních trendů a komentuje, o čem se právě mluví. Vyhlašuje dokonce soutěže pro *gamery*, mladé (a mladší) vášnivé hráče počítačových her.

Rostoucí propast mezi novými generacemi a tradiční politikou posiluje jeho obraz, pozici a populistické vyjadřování v době, kdy voliče ve srovnání s volbami do Evropského parlamentu v roce 2019 trápí zcela jiné obavy. Boj mládeže za ekologii v roce 2019 sklouzl k jiným tématům, která jsou také palčivá, ale také každodenní. Dnes mladé lidi trápí nejistota (spojená s imigrací) a kupní síla. Krajně pravicové Národní shromáždění žije z tohoto hněvu, sbírá politické body u celé generace na jejím pocitu křivdy. Politická třída jako celek dostatečně nedomyslela důsledky krize covid-19 v roce 2020. Pandemie krutě odhalila a prohloubila nerovnosti, které již dříve mladé ve Francii a jinde v Evropě znevýhodňovaly na trhu práce, ale také v přístupu ke vzdělání, včetně obtížnějšího zvládání studia nebo jen prosté odborné přípravy v okamžiku, kdy je najednou digitální řešení lékem na všechno.

Místo soustředění se na NS je tak třeba projevit zájem o jeho voliče a zvláště pak mládež ze středních vrstev. Je třeba nabídnout jim jasné a konkrétní odpovědi na jejich obavy: rostoucí násilí ve společnosti, mizení veřejných služeb z venkova, náročné hledání zaměstnání a obtížný přístup ke kvalitnímu vzdělání, pocit nezvládnuté imigrace. Pro tradiční strany to znamená sestoupit z výšin a zajímat se o ty, kteří pravidelně jejich pozornosti unikají, neboť nemají dostatečně výslovný ani aktivní zájem o politiku. Nutno přiznat, že Evropská unie je v tomto zápase málo viditelná, a to i přes množství programů se zaměřením právě na mladé lidi, na vzdělávání, podporu zaměstnanosti a boj s chudobou. Erasmus, který podněcuje mobilitu a nabývání zkušeností u diverzifikovanější cílové skupiny (studenti učňovských oborů, nezaměstnaní a další), bezpochyby představuje dobrý začátek, dnes to však zjevně nestačí. Najít řešení znamená také umět si položit správnou otázku, jak zvládat migraci, která je zcela zásadním, palčivým tématem dnešní evropské společnosti. Jde o téma, o kterém se stále mluví, bez ohledu na nedávné přijetí evropského paktu o migraci a azylu.

Christophe Préault *působí jako novinář a vedoucí redakce Touteleurope.eu, která přináší pedagogické informace o fungování a politikách Evropské unie. Má bohaté zkušenosti se zpravodajstvím především o evropských a ekonomických záležitostech. Je nositelem diplomu z Institutu politických studií v Bordeaux a vysokoškolských evropských studií na ENA (École nationale d'administration). Dnes vede redakci webu touteleurope.eu a pravidelně moderuje diskuse a konference na evropská témata.*

Jak z?stat ve spojení s generací TikTok?

Rieke Smit, editorka Social News Daily/ #UseTheNews

Naším zvláštním hostem je mladá novinářka Rieke Smit z #UseTheNews, iniciativy německé zpravodajské agentury DPA, která se věnuje konzumaci zpravodajství u generace Z a snaží se zvyšovat u této skupiny mediální gramotnost. Čísla ukazují, že o zprávy se zajímá méně než třetina lidí ve věku od 18 do 24 let a 23 % čerpá zprávy výlučně z TikToku. Rieke píše o tom, jak oslovit Generaci Z nejen na TikToku, ale také na jiných platformách sociálních médií, a jak vzbudit zájem lidí této generace o důležité zprávy, které mají přímý vliv na jejich životy.

Ztrácíme celou jednu generaci – aspoň to tak vypadá. Ke generaci Z naše zprávy už nedoléhají. O zprávy se zajímá méně než třetina lidí ve věku 18 až 24 let. U mladších 18 let je tento podíl ještě vyšší.

Tento jev obecně není novinkou. Dnes už každý slyšel o únavě ze zpráv a vyhýbání se zprávám. K tomu zvláště u mladých lidí roste význam influencerů a platforem s krátkými videi, jak potvrzuje nejnovější zpráva Digital News Report, kterou vydal Reuters Institute for the Study of Journalism.

Mladí lidé konzumují zpravodajství čím dál méně, neboť na platformách jako TikTok je pro ně těžké najít důvěryhodné zprávy, ale také proto, že neví, co mají zprávy společného s jejich životem. Tak se v jedné ze studií #UseTheNews vyjádřila 16letá dívka, což ukazuje na alarmující trend. Zásadní otázka zní: jak se spojit s tiktokovou generací?

Za prvé musíme být na platformách, na kterých oni jsou tak jako tak, a nabídnout zprávy, perspektivy a souvislosti. Pak musíme mladým lidem demonstrovat, proč je pro jejich život tak důležité být informován. Tím mimoděk posílíme i jejich mediální gramotnost.

To je ostatně cílem iniciativy #UseTheNews a redakce Social News Daily, která vyhlásila tento rok „Rokem zpravodajství". Cílem je posílit společnost a demokracii zvýšením povědomí o zpravodajství zvláště u dospívajících a čerstvě dospělých.

Social News Daily jde cestou zpráv na TikToku, Instagramu a YouTube. Zprávy na sociálních médiích? Jak to funguje? Použitím metod, které tvůrci pochopili dávno před námi: o vážných tématech se dá mluvit i při nanášení make-upu, vaření nebo na procházce. Přesně tak to děláme v SND, jen se zprávami.

Experimentujeme tak, že se snažíme přizpůsobit sledovacím návykům spotřebitelů. Obsáhlá témata demontujeme do 40sekundových videí a řešíme, proč je daná věc důležitá pro dnešní šestnáctileté.

Využíváme také clickbait s tím, že neztrácíme ze zřetele zásady žurnalistiky. Proč? Protože na TikToku máte jen dvě sekundy na upoutání pozornosti. Pokud vaše video není dost chytlavé v tak krátké chvíli, nikdo ho neshlédne až do konce. Proto začínáme provokativní otázkou nebo neobvyklým faktem – to je clickbait k upoutání pozornosti diváka –, stále však na konci videa dáváme i odpovědi. Lidé zůstávají a mimoděk konzumují žurnalistický obsah. A to je všechno?

Stačí mít novinářský profil na sociálních médiích? Stručná odpověď zní ne. Mladí lidé a novináři se musí potkávat na více úrovních. Je třeba zvýšit důvěru ve sdělovací prostředky a dosáhnout transparentní žurnalistiky. Možností je např. motivovat učitele, aby ve školách pracovali na mediálních kompetencích, nebo navázat užší vazby mezi školami a redakcemi. U nás v #UseTheNews máme „Model projects“ a „Newscamps“.

Musíme být tam, kde jsou mladí – ve školách, na festivalech, na sociálních médiích – a musíme s nimi mluvit o falešných zprávách, sdělovacích prostředcích a jejich významu. Jedině tak budeme mít šanci znovu úspěšně oslovit Gen Z zpravodajstvím.

TikTok: https://www.tiktok.com/@social.news.daily

Kanál UsetheNews: https://www.instagram.com/usethenews2024/?hl=de

Rieke se v redakci Social News Daily (SND) stará o každodenní redakční práci. Na různých pozicích s #UseTheNews spolupracuje od roku 2021 a nyní odpovídá za plánování, koordinaci a schvalování příspěvků SND. Po bakalářském a magisterském studiu se zaměřením na žurnalistiku a humanitární pomoc absolvovala stáž u FUNKE Zentralredaktion.

#UseTheNews (UTN) je iniciativa německé zpravodajské agentury DPA a soustředí se na mediální kompetence mladých lidí. Ve zpravodajské laboratoři a v oddělení pro sociální zpravodajství se s podporou Leibnizova institutu pro mediální výzkum připravují inovativní zpravodajské formáty. Kromě toho nabízí UTN workshopy a materiály pro učitele. Projekt se těší podpoře řady partnerů z oboru sdělovacích prostředků, vzdělávání a výzkumu a jeho správní rada je složena ze známých osobností z řad žurnalistů a politiků.

M?žete si dovolit pracovat zadarmo?

Autor: Cláudia Pinto, Evropské fórum mládeže

Evropské fórum mládeže, největší platforma mládežnických organizací v Evropě, která se již deset let zasazuje o kvalitu stáží, se připojuje k požadavku EHSV zakázat neplacené stáže. Náš zvláštní host, Cláudia Pinto z Evropského fóra mládeže, nám objasňuje nejnovější návrh Komise na zlepšení kvality stáží v EU a vyjmenovává všechny jeho nedostatky, přestože jej označuje za významný krok vpřed.

Hledání práce je v dnešní době pro mladé lidi často bludným kruhem neplacených stáží. Jaký je příslib? Že neplacené stáže jsou vstupní branou na trh práce, umožňují mladým lidem přístup k sítím a nabízejí jim nové

možnosti se něco naučit.

Je zjevné, že jim neplacená stáž nezajistí finanční nezávislost. Z čeho tedy kupovat jídlo a platit nájem a rostoucí horu účtů, když člověk pracuje zadarmo?

Neplacené stáže jsou určitou formou vykořisťování mladých lidí na trhu práce. Zvyšují sociální vyloučení, protože pracovat zadarmo mohou jen ti, kteří si to mohou dovolit, a tak jsou mladí lidé ze znevýhodněného prostředí již od počátku vyloučeni. Celou situaci ještě zhoršuje skutečnost, že neplacené stáže jsou náhradou nástupních pracovních míst, takže ještě více umocňují již tak nejisté poměry na trhu práce.

Evropské fórum mládeže se již deset let zasazuje o náležitou kvalitu stáží. V posledních dvou letech jsme aktivně prováděli kampaň nazvanou Můžete si dovolit pracovat zadarmo? a požadovali jsme přijetí směrnice, která by zakázala neplacené stáže na trhu práce ve všech členských státech EU.

Evropská komise konečně v březnu předložila svůj návrh opatření ke zlepšení kvality stáží v Evropské unii, v němž přijetí směrnice skutečně požaduje. Jedná se o významný krok správným směrem, který byl učiněn díky neutuchajícímu úsilí mladých lidí všude v Evropě. Nicméně i přes tento pokrok bohužel směrnice jednoznačně nezaručuje, že stáže na trhu práce budou placené.

Evropské fórum mládeže vyjadřuje v souvislosti s navrhovanou směrnicí obavy především z toho, že se řeší pouze jeden aspekt daného problému. Namísto toho, aby směrnice upravovala všechny stáže na trhu práce, se zaměřuje pouze na stáže fiktivní, tj. na skutečná pracovní místa, která jsou maskována jako stáže, aby bylo možné snížit úroveň pracovních podmínek, zejména odměňování. To, co Evropská komise navrhuje, je směrnice o prosazování, která bude tudíž vyvíjet velký tlak na Z tohoto důvodu vytváří velký tlak na inspektoráty práce, které jsou již beztak nedostatečně financované a značně přetížené.

Evropské fórum mládeže má proto velké obavy z provádění směrnice v praxi a z toho, jak budou fakticky dodržovány práva mladých lidí. Návrh v podstatě nepřiznává stážistům práva, ale spíše definuje, co by se nemělo považovat za stáž. Stanoví zásadu nediskriminace stážistů. Evropské fórum mládeže je však znepokojen tím, jakým způsobem by ji členské státy mohly provést do svého práva, neboť by tím zaměstnavatelům mohly potenciálně poskytnout prostor pro to, aby mladé lidi zneužívali nadále.

Evropská komise předložila spolu s návrhem směrnice rovněž nové doporučení Rady ohledně aktualizace rámce kvality pro 1 ze 2 stáží, a to rozšířením jeho působnosti na všechny typy stáží a zapracováním zásad přístupu k odměňování a sociální ochraně. Je skvělé, že se tyto zásady v návrhu objevují, přestože doporučení Rady bohužel není závazné.

Evropské fórum mládeže se bude i nadále zasazovat o práva mladých lidí a bojovat za spravedlivé pracovní podmínky. Vyzýváme Evropskou radu a Evropský parlament, aby znění dokumentu zpřísnily a zajistily, aby v něm nebyly žádné mezery, které by umožňovaly pokračující zneužívání mladých lidí. Podrobnější komentář k předmětnému návrhu lze najít v našem článku Dva kroky vpřed a jeden krok zpět.

Cláudia Pinto řídí v Evropském fóru mládeže propagační činnost v souvislosti s přechodem mladých lidí ze škol na trh práce, přičemž se zaměřuje na politiky, jejichž cílem je zlepšit kvalitu stáží v Evropě. Je odborník na evropskou sociální a pracovněprávní politiku. Dříve působila v Evropské konfederaci nezávislých odborových svazů.

Redakce

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Laura Lui (ll)

Na tomto vydání se podíleli

Daniela Vincenti (dv)
Dimitra Panagiotou (dp)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinace

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Adresa

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC's proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the European Union or to the Committee's other publications.
Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

06/2024